

Sygn. akt II CZ 100/09

POSTANOWIENIE

Dnia 23 czerwca 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Henryk Pietrkowski (przewodniczący)

SSN Iwona Koper

SSN Kazimierz Zawada (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa „C. Project” – Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością
przeciwko D. O. i R. O.

o zobowiązanie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 23 czerwca 2010 r.,

zażalenia strony powodowej

na postanowienie Sądu Apelacyjnego [...]

z dnia 17 sierpnia 2009 r.,

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Wyrokiem z dnia 9 lipca 2009 r. Sąd Apelacyjny uwzględniając apelację pozwanych zmienił wyrok Sądu Okręgowego i oddalił powództwo oraz zasądził na rzecz pozwanych kwotę 7 200 zł tytułem kosztów postępowania przed sądem pierwszej instancji. Ponadto w punkcie II wyroku zasądził od strony powodowej na rzecz pozwanych kwotę 5 400 zł tytułem kosztów procesu w postępowaniu apelacyjnym. W uzasadnieniu wyroku zaznaczył, że wskutek omyłki nie zasądził całych, żądanych przez pozwanych kosztów postępowania apelacyjnego: swoim rozstrzygnięciem nie objął opłaty od apelacji w wysokości 100 000 zł. Postanowieniem z dnia 17 sierpnia 2009 r. Sąd Apelacyjny oddalił wniesiony przez pełnomocnika pozwanych wniosek o uzupełnienie wyroku przez zasądzenia na rzecz pozwanych zwrotu opłaty od apelacji w wysokości 100 000 zł. Jednocześnie wydał postanowienie, którym, uznając za oczywiście uzasadnione zażalenie pozwanych na zawarte w punkcie II wyroku postanowienie o kosztach procesu, na podstawie art. 395 § 2 w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. uchylił zaskarżone postanowienie i zasądził od strony powodowej na rzecz pozwanych kwotę 105 400 zł tytułem zwrotu kosztów procesu w postępowaniu apelacyjnym.

Skarżąc postanowienie Sądu Apelacyjnego wydane na podstawie art. 395 § 2 w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. strona powodowa zarzuciła, że zażalenie pozwanych na zawarte w punkcie II wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 9 lipca 2009 r. postanowienie o kosztach procesu nie zostało doręczone stronie powodowej, a doręczenie go stronie powodowej było konieczne, ponieważ art. 395 § 2 k.p.c. w sytuacjach nim objętych nie zwalnia od obowiązku doręczenia drugiej stronie odpisu zażalenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 395 § 2 k.p.c., jeżeli zażalenie zarzuca nieważność postępowania lub jest oczywiście uzasadnione, sąd, który wydał zaskarżone postanowienie, może na posiedzeniu niejawnym, nie przesyłając akt sądowi drugiej instancji, uchylić zaskarżone postanowienie i w miarę potrzeby sprawę rozpoznać na nowo; od ponownie wydanego postanowienia przysługują środki odwoławcze na zasadach ogólnych. Jest oczywiste, że w okolicznościach sprawy pozwanych, których apelacja została w całości uwzględniona, należał się zwrot kosztów

postępowania apelacyjnego obejmujących także opłatę od apelacji w wysokości 100 000 zł. Wymagana przez art. 395 § 2 k.p.c. – wystarczająca do jego zastosowania – przesłanka oczywistości zażalenia została więc w sprawie spełniona.

Nie można podzielić poglądu skarżącej, że art. 395 § 2 k.c. nie wprowadza, obok przypadków objętych art. 394 § 1 pkt 2 i 5 k.p.c., wyjątku od przewidzianego w art. 395 § 1 k.p.c. obowiązku doręczenia zażalenia drugiej stronie. Celem rozwiązania przyjętego w art. 395 § 2 k.c. jest przeciwdziałanie przewlekłości postępowania (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 6 czerwca 1987 r., IV CZ 158/87, OSP 1988, z. 4, poz. 97, i z dnia 11 stycznia 2002 r., IV CZ 209/01, LEX nr 559982). Wymóg zaś doręczenia drugiej stronie oczywiście uzasadnionego zażalenia prowadziłby do odsunięcia możliwości skorzystania przez sąd z rozwiązania przyjętego w art. 395 § 2 k.c. – nie tylko o czas potrzebny do dokonania doręczenia, ale i o czas, jaki druga strona ma na wniesienie odpowiedzi na zażalenie (art. 395 § 1 k.p.c.). Uwzględniając, że odpowiedź na zażalenie może być wniesiona bezpośrednio do sądu wyższej instancji (art. 395 § 1 k.p.c.), rozpoznanie oczywiście uzasadnionego zażalenia przez sąd, który je wydał, mogłoby ulec przy wymaganju jego doręczenia drugiej stronie dodatkowemu jeszcze opóźnieniu o czas potrzebny na korespondencję i przesyłanie akt pomiędzy tymi sądami, a może nawet w ogóle mogłoby do niego z tego powodu nie dojść. Jednocześnie za doręczeniem drugiej stronie oczywiście uzasadnionego zażalenia nie przemawiają żadne godne ochrony interesy tej strony. Zasadą według art. 395 § 2 k.p.c. jest uchylenie zaskarżonego postanowienia, jeśli zaś sąd ze względu na wystąpienie takiej potrzeby rozpozna ponadto sprawę na nowo, to wydane ponownie postanowienie podlega zaskarżeniu na zasadach ogólnych, druga strona ma więc w tej, istotnej z punktu widzenia jej interesów, sytuacji pełną możliwość obrony swych praw. Oczywista niezgodność obowiązku doręczenia zażalenia drugiej stronie z niewątpliwą *ratio* regulacji zawartej w art. 395 § 2 k.p.c. uzasadnia zatem wniosek o uchyleniu tego obowiązku przez wskazaną regulację w zakresie jej zastosowania.

Poza tym nawet w razie opowiedzenia się za odmienną wykładnią art. 395 § 2 k.c. nie można by w okolicznościach niniejszej sprawy uznać niedoręczenia

pozwany zażalenia na postanowienie zawarte w punkcie II wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 9 lipca 2009 r. za uchybienie mogące mieć wpływ na wynik rozstrzygnięcia. Jak wiadomo, jest oczywiste, że pozwany, których apelacja została w całości uwzględniona, należał się zwrot kosztów postępowania apelacyjnego, obejmujących także opłatę od apelacji w wysokości 100 000 zł.

Mając powyższe na względzie, Sąd Najwyższy oddalił zażalenie (art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.).